

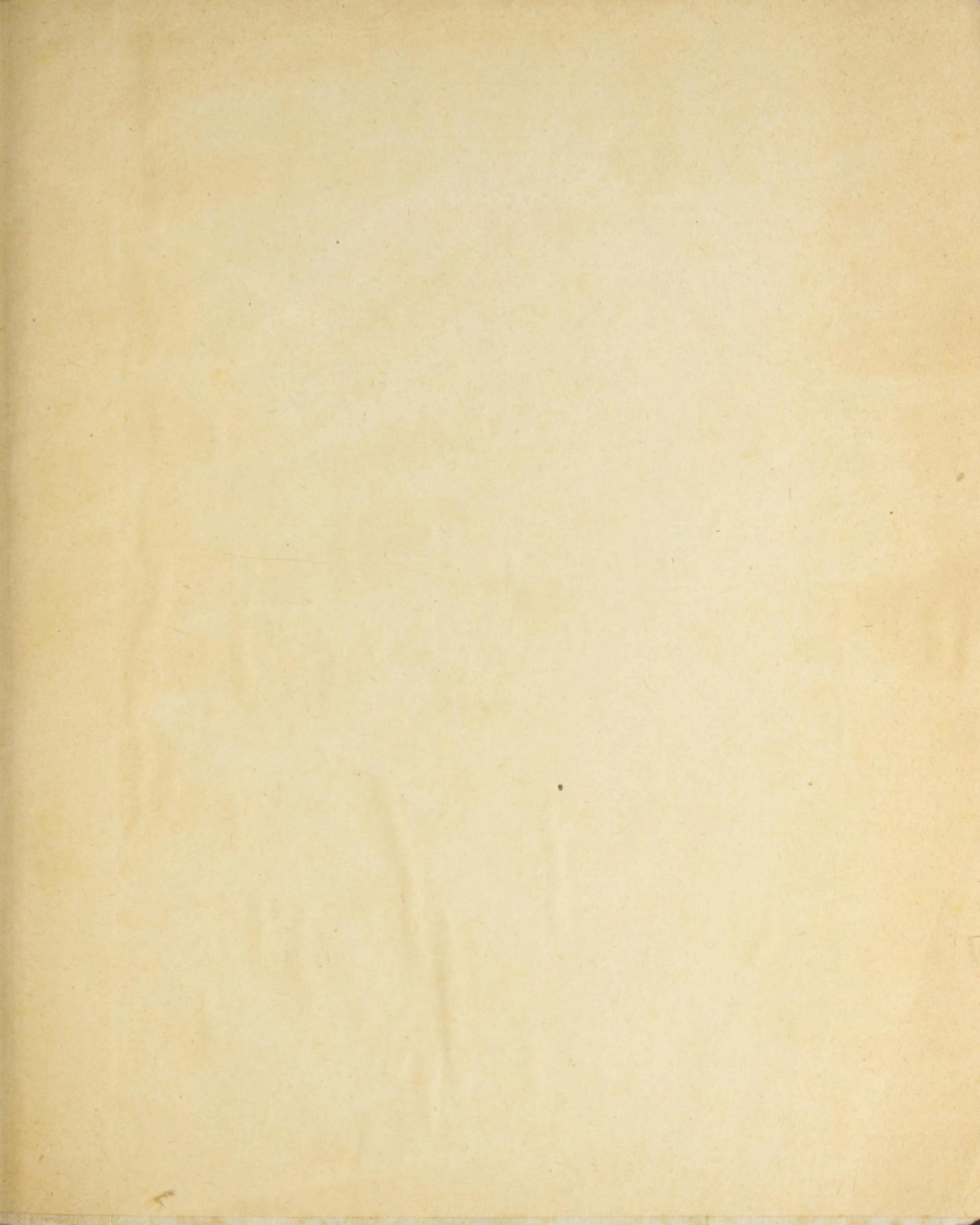
Hannas Jönssons
Kashgar 1929.

خطوط المتن

يعنى

الله شهر نينك رسم خط و وثيقه لاري

بهاشى تورت تنكه



خطوط المترقب

يعنى

الله شهر نينك رسم خط و وثيقه لارى

کاشغر شهر يده سویان فوینك تانك نینك

با اسمه خانه سیده با سیلادی

۱۹۲۰

Svenska Missionstryckeriet, Kaschgar 1920

مقدمة

الله شهرده مروج بولغان خط نامه لارنيك طريقه سى بو كتابدا قويولوب دور مثلاً دعا
 سلام خطى و شيقه ليق مديون خطى زمين خطى و كالت خطى كفالت خطى كرا خطى و
 بولك خطلارنيك هر قايسي طريقه سيدين ساليينيب دور. انداغ خطلارنى لازم قيلا دورغان
 كشيلار اوچون و مكتب بلا لاري يىنك تعليمى اوچون كتاب طيار قىلىيندى.

بو كتاب ايکى جزء بىرلە ترتىب بىريلدى. اولقى جزده مذكور خطلار سالىمندى ايكنىجى
 جزده خطلارده بار عربى فارسى سوزلارنيك معنى سى بىريلدى. بو سوزلار اوشكاي تاپىلما غليق
 اوچون الف (۱) دين تارتىب درجه قىلىينىب دور شونداغ كه الفدين باشلانادورغان سوزلار بىر
 قطار و با (ب) دين باشلانادورغان سوزلار بىر قطار تا يا (ئى) غچه ترتىبات بىرلە ترتىب بىريلدى. بىر
 سوزده الفدين كين ب كاسه الف قطارى يىنك باشىغه قايلارمىز الفدين كين ئى كاسه الف قطارى
 يىنك اياغىغىه قايلارمىز. شو طريقه بىلان بو همه يات سوزلار ترتىب بىريلدى.

اولقى جز

نامه لار

۱

بر بلا داداسىغە اىبارادورغان خطى .

محبّتلىيك اتام جناب لارىغە

كىنه فرزندلارى روزى آخوندىن كوب دعا سلام دين كين معروض
 اول كە الحمد لله بو يىل دعالارى يىنك بركاتىدىن يىل ايق امتحانى برىپ اوستادىم
 دين آفرىنلار تاپتىم او زلارى يىنك هم دعا و آفرىن قىلا دورغانلارى بىلەكانىم
 اوچون تولا خرسند دورمن انشاء الله موندىن كين هم نهايت كونكل قويوب
 او قوغالى غىرت قىاور من دعا قىلىپ تورسونلار بو خطنى او ز قولوم بىلان
 پتودوم باشقە ايش بولسىه تىجلىق دىپ بركان خط السلام عليمكم .

— ۱۳۳۴ —
ماه محرم يىنك ۸ يى

بر بلا آناسیغه پتویدورغان خطی .

عقتلیک میهربان آنامغه

کمینه کمترین فرزندلاری عمر آخوند دین ساغینیب ساغینیب دعا سلام دیکاچ
عرض اول که خدا نیز عنمایتی بیلان مکتبده کونکل قویوب او قوب توروب من
بلام او قوش و خط قیلیش نی اور کاندی مو ایکان دیب فکر قیلا دورغان دور لار
انشاء الله اوز لاری نینک امکاک لاری نی ضائع قیلمه ای کوشیش قیلیب او قوب
شریک لاریم دین اوستون بولور من کمینه فرزندلاری نی او نوتمای همیشه دعا دا
بولماقلاری نی امید قیلو رمن استلیک لاری نی سوراب برکان خط السلام علیکم .

س ۱۳۳۹ ماه صفر نینک ۱۴ می

بر بلا آکاسیغه ایبار ادورغان خطی .

مُروّتلیک جان قرینداش آکامغه

کمینه اینیلاری موسی آخوند دین بیحد دعا و سلام اداسید دین سونگره معروض
اول که تنج امانلیق لاری نی بیلادوروب ایبار کان خط لاری او تکان هفتہ تکدی
سلامتیک لاری نی بیلیب تولا خرسند بولادوم موند دین کین هم کمینه اینیلاری نی خط

بیلان یوقلاپ تورو شلارینی امید قیلور من مکتبده سبق لار توختايدورغان
وقت یقین بولدى خدا خواهلا سه تعطیل وقت داخذمت لار يكما باريپ كوروشوب
يانور من ديب او شبو او چوري دين بر كان خط السلام عليكم .

سـ ١٣٣٧ ذه ماـه ربـيع الـآخرـينـك ٦ سـى

٤

بر بلا آچاسـيـغـه ايـبارـادـورـغانـ خطـيـ .

عـفـتـلـيـكـ هـمـشـيرـهـ عـزـيزـيـمـ آـجـامـغـهـ

ـ كـيـنـهـ اـيـنـيلـارـىـ حـسـنـ آـخـونـدـيـنـ توـلـادـيـنـ توـلـادـيـنـ دـعـاءـسـلامـ اـيـتـقـانـدـيـنـ كـيـنـ عـرـضـ
اـوـلـ كـهـ بـوـ يـلـ باـشـقـهـ يـلـ لـارـدـاـكـيـ دـيـنـ زـيـادـهـ رـاـكـ اوـ قـوـغـالـيـ كـوـنـكـلـ قـوـيـغـانـيـمـ اوـ چـوـنـ
شـرـيـكـ لـارـيـمـ بـيـلـانـ اـكـ اوـ كـادـيـكـ بـولـوبـ خـوـشـاـوـقـ بـيـلـانـ درـسـيـمـ كـاـ مشـغـولـ
دوـرـ منـ مـكـتـبـدـاـكـ بـوـلـاكـ دـوـسـتـ لـارـيـمـ بـيـلـانـ هـمـ اـتـفـاقـ بـولـوبـ اوـ لـارـ بـيـلـانـ مـجـادـلـهـ
قـيـلـمـايـ تـنـجـلـيـقـ بـيـلـانـ اوـ قـوـبـ تـورـغـانـيـمـ اوـ چـوـنـ اوـ سـتـادـيـمـ هـمـ منـدـيـنـ نـهـاـيـهـ خـوـشـ
دوـرـ اـنـشـاـ اللـهـ مـوـنـدـيـنـ كـيـنـ هـمـ كـوـشـيـشـ بـيـلـانـ اوـ قـوـبـ هـمـتـكـ لـارـيـمـ دـيـنـ اـيـلـكـارـىـ
بـولـورـ منـ هـرـ نـهـ بـوـلـسـهـ كـمـيـنـهـ قـرـيـنـدـاشـلـارـيـنـيـ يـادـ قـيـلـيـبـ تـورـسوـنـلـارـ دـيـبـ بـرـ كانـ خطـ

السلام عليكم

سـ ١٣٣٨ ذه ماـه ربـيع الـآخرـينـك ٥ سـى

p. ناتیجه نیشتابانی
longing (heart) etc.

تمن من temenni from it. تمنی temenni
an eastern mode of salute, corresponding to touching
the hair among the Europeans.

v

اذا eda a pronouncing, articulating

ساق ~ صحت

دعا سلام خط.

عبدالرّحمن آخوند عالی کرام لاریغه

کمینه لاری احمد آخونددین تمدن دعا سلام مشتاقانه اداسیدین سو نکره
معروض اول که من بولسام خداغه شکر بو وقت لارغچه تنیج امان صحت سلامت
تور دوم او زلایی مو هم اول خداوند کریم تنیج امان صحت سلامت ساق لاب
پات فرصت ده دیدار کوروشکالی نصیب روزی قیلغای ثانیاً معلوم بولسون که خیلی
وقت دین بری سلامتیک لاریدین خط کلامادی من هم خط بر المادیم بو تو غرada
عیب منده ایکانی نی بیلور من اماهر وقت ارامیزدا کی دوستلوق و محبت نینک
یوقالماسیقی نی امید قیلور من کمان قیلور من که او زلاری هم فقیر غه بولغان محبت
لاری نینک یوقالماقی نی خواهلا ماید و لارانینک او چون البته سلامتیک لارینی
معلوم قیلیب خط بری شلاریکا انتظار بولوب تور دوم والسلام.

تا ریخنه بر مینک اوچ یوز او تو ز ایکی ماه رجب نینک او نهدا خط
ارسال قیلیندی.

* idea a fair, audience

۹

ارسال irsal a sending
dispatching

بر بلا نینک اتا و اناسیغه عید نی مبارکلاب بر کان خطی.

* looking forward in hope
for anything

مرحّمّتلييک اتام و شفقتلييق انام حضرت لاريکا

كيمنه فرزندلارى ثابت آخوندىن كمال اشتياق بيلان دعا سلاميمنى عرض
قيلغاندىن كين مفهوم اول كه اوشبو يقينلاشقان عيد شريفيميزنىك اتام و انام
حقيدا مبارك بولماقى نى خداتعالي دين رجا طلب قيلورمن هر بلالرى نىك كيمنه
فرزندلارى نىك حقيدا دعا قيليب توروشلارى نى بيلسام هم تخي زياده قيليشلارى نى
أميد قيليب اوشبو عيد تبريكى نى ايبارديم والسلام.

١٣٣٥ مـ رمضان نىك ٢٥ يـ

بر كشى نىك اتا انا و قوم قرينداشلارىغه بر كان خطى .

سبب حياتىم و باعث وجودوم محبّتلىك اتام حضور پدرانه لارىغه و
شفقتلىيق مهربان انام حضرت لاريکا جان قرينداشيم اكام محمود آخوندغه
عفّتلىك همشيرهم مريم خانغه توردى آخوند اكامغه و بلالارىغه اندىن قالغان
جيمع بىزنى ياد قىلغوچى خويش اقربا و يار براذر لارغه
كيمنه فرزندلارى يعقوب آخوندىن غفور آخوند اكامدىن بىحد سلام و
بيعدد پيام اداسييدىن سونكره عرض اول كه بىزلار بولساق موندا الحمد لله دعا
لارى نىك بر كاتيدىن تنج امان و صحت سلامت دورميز هر بلالرى نىك

وجود شریف لارینی مو هم اول گریم کارساز صحت سلامت ساقلاپ پات فرصت
 ده دیدار نعمت لاریغه مشرف بولماق نی نصیب و روزی قیلغای انشا اللہ رب
 العالمین آمین ثانیاً مفهوم اول که خدمت لاریدین چیقیب اوں بش کونده تنج
 امان تاشکند کا واصل بولدوم سودا ستیق ایشی بواسه الحمد لله يخشنی بولوب
 تورادور البدیه پات پات سلامتیک لاریدین خط بریب تورسو نلار خدا اراده قیلسه
 بهاردا خدمت لاریکا باریب هر برلاری نینک جمال لارینی کورماک بہلان خرسند
 بولور من دیب امید قیلیب توروب من فقیر مو ندا هر صبح و شام بلکا علی الدوام
 دعا لاریغا مشغول دور من هر برلاری هم مرحمتاً دعا لاریدین فراموش قیلهما غای
 لار باشقه ایش بواسه تنجلیق دیب اسننیک لارینی سوراب سلامتیک یمیز نی
 اظہار قیلیب بورقنه نی ارسال قیلدوق السلام علیکم

سـ ۱۳۴۴ نـه ماـه شـعبـانـ نـینـک ۱۷ سـی یـعقوـبـ آخـونـدـ

۸

بر کشی نینک اهله عیالیغه برکان خطی .

عفّتیک مو نس روزی کار و محروم اسراریم خدیچه خانغه و کوزوم نینک
 نوری فرزند لاریم عثمان آخوند و نسا خانغه اندین قالغان جمیع خویش اقر بالارغم
 کمینه رفیق مشفق لاری اسلام آخوند دین یوز تمن دعای سلام دین کین

۲

معروض اول که هر بر لاری نیناک جمال بهجهت افزالاریدین جمدالیق اضطرابیدین
باشهقه اندیشه روز کاردین خاطریم فارغ دور بازار نیناک ایشی بولسنه بو کونلارده
انچه ینخشی ایماس انشا الله پات یقین بازار ینخشی بولور دیب تورامیز مال لار نیناک
بعضی سی نی نقد و بعضی سی نی القه آیلیق وعده بیلان نسیمه ساییم حاضر قولومدا
خیلی مال بار فقیر بولسام هر صبح و شام قاضی الحاجات در کاهیدین هر بر لاری
نیناک سلامتیمیک لارینی تیلاپ دعا قیلیب توروب من ثانیاً ایتور سوزوم شول که
باللار مکتبیدین قالماسون هم ینخشی یمان باللار بیلان ار الاشقانی برله خلقی
بوزو ماسون البته قول لاریدین کلکانیچه محافظت قیاور لار او ز لاری من بارغو نچه
دعا و طلبده بولوب خوشلوق بیلان او لتور و شوب تورسو نلار او ز و نغه قالمای
ایشلاریم پوتسه او زوم هم بار و من البته منیناک یوقلو قومنی بیلد و رمای او ز
ایشلاری بیلان مشغول بولور لار باشهقه ایشلار بولسنه تنجلیق دیب او شبو
او چوریدین استنلیک لارینی سوراب بورقعنی ارسال قیلایم والسلام

4

بر خاتون نینک ایریکا برادرغان خطی.

مونس قدردان سبب سعادتیم جاودانیم ابراهیم آخونده

کمینه اهلیه لاری خیر نساخاندین فرزند لاری یوسف آخونددین ساغینیب
 ساغینیب دعا و سلام دبکاچ عرض اول که او ز لاریدین آیریلغاندین بری جدالیق
 در دیدین کونکاوم پریشان کیچه ده اویقو و کوندو زده آرام منده یوق دور هر
 وقت قاضی الحاجات در کاهیدین اسن امان بربیریز بیلان کور و شوب سعادت بیلان
 عمر او تکوز مانکی طلب قیلماقدا دور من فرزند عیز یوسف آخوند هم چونک
 بولوب قالدی دادا دیب تیلی چپقیب دور هر وقت دادا دادا دیسه یا رَبِّیم بو
 صبی نی دادا سیغه قو یوش تو رغیل دیب تیلان من او زوم نینک هم کونکاوم بوزو لا دور
 او ز لاری یراق یر کا کتیب بیز لارنی او نو تقا ان دور لار اما بیز هیچ وقت او نو تقا
 عیز او شبو خط بارغان زمان کلیب بیز لارنی جمال لاری بیلان خوش قیلسه لار
 یخشی بولور ایردی دیب استنلیک لارنی سوراب سلام متله کیمیز نی اظهار ایلا ب
 بر کان خط والسلام

سنه ۱۳۳۷ شعبان نینک ۱۱ یده

۱۰

اتانینک او غلیمه برادر غان خطی.

نور عینیم و فرزند ارجمندیم احمد آخوند غه

غم خوار اتلاری محمد نیاز حاجیدین کوب دعای سلام دین کین معالم

بولغاى كه فقير بولسام الحمد لله پروردكار عالم يينك فضلى و عناتى بيلان صحت
 سلامت دور من اوزلارى يينك يرا غليمق لاريدىن بولك هيق اندىشم يوق
 مونداكى خويش اقربا و يارلارى همهسى سلامت دور اوزلاريكا دعائى سلام
 ايتادور اوزلارى كتكاندىن برى سلام تليميك لاريدىن خط كلامى تنجليمق لارىنى
 بيلامى خاطريم پريشان بولدى او شبو خط يتكان زمان البته حيال قىلمائى خط
 ايبارور لاراول يرنىنك نرخ هواسى توغراسىدەين هم خطغە اظهار قىلسونلار
 ثانىاً ايتور سوزوم شول كه اى جان فرزندىم هر وقت خدانى او نوئى عبادت نى
 هم تراك قىلمائى يخشى لار بيلان هم صحبت بولوب نااھلى و او سال آدم لار دىن
 يراق بولغاى سىز انشا الله پات يقين كوروشماك ميسىر بولور ايترە و اخشام كتاب
 او قوشنى تراك قىلماس سىز دىب او شبو اوچورىدىن اسەلەيك لارىنى سوراب
 سلام تليميكيمىزنى اظهار قىلىپ بر كان خط والسلام

سنة ۱۳۳۳ ماه ذوالحجه يينك ۰۰ می محمد نيار حاجى

۱۱

بر سودا كر يينك خطى .

صا بور آخوند جناب لارىغە

قربان نياز آخوندىن دعا و سلام و ينه عرض اول كه عشور آخوند بيلان

اوزلارىكا سكز يوز سر پل ايباردىم التفات قىلىپ شونىنىڭىغە صومالىزلىار
اندىن بىرىنىڭ مىنگى تاشكىندىداكى سوداڭرى اليكساندر ايوانوفغە تاپشوروب
برماڭ اوچون كاشغرداكى واستوچنى كانتورغە بىرىپ بىرادورغان بىرىسىد
خطنى اوشبو خطنىنىڭ ايچىداكى لفافەغە سالىپ زاكازنۇي قىلىپ اوروس
پوشته بىلان مذكور اليكساندر ايوانوفغە ايبارورلارىنه بىرىسىد خطنى منكا
ايبارورلاڭ اندىن قالغان پىلدىن ئىپ و استوچنىغە منكا كلادورغان مال كلاكان
بولسە مذكور مال اوچون بىرلار والسلام.

سنه ۱۳۳۵ ماھ صفر نىڭ ۱۰ ئى قربان نياز آخوند

مذكور خطنىنىڭ اوچورى.

قربان نياز آخوند جناب لارىغە

صاير آخوندىن كوبدىن كوب دعا و سلامدىن كين معلوم بولسون كە اوزلاريدىن
كلاكان خط بىلان سكز يوز سر پل او تكالىق تىكىدى مذكور سكز يوز سرنى
صومغە سايمى بىرىنىڭ توقۇز تىكىدىن بىرىنىڭ تورت يوز يكىرىمە ايکى صوم
يكىرىمە ايکى تىن الدىم مىنگى صومنى اوزلارى خطدا ديكاندىك واستوچنى كانتور
بىلان تاشكىندىكا ايباردىم قالغان پل مندە تورادور اوزلارىنىڭ مال لارى

تىخى كانتور غەـ كلام دور اىكان كـ كان وقتدا حىمال قىلىماى مال اوچون پـلىنى
برىب اوزلارىكا خبر بـرورمن والسلام

سنه ١٣٣٥ ماھ صفر نـىنـىك ٢٣ـى صابر آخوند

١٣

يـنـىـهـ بـرـ سـوـدـاـ كـرـنـىـنـىـكـ خطـىـ.

مـلاـ حاجـىـ جـنـابـ لـارـ يـغـەـ

عبدالرحـمانـ آخـونـدـ دـىـنـ

ماھ رـبـيعـ الـأـوـلـ نـىـنـىـكـ اوـنـىـدـاـ اوـزـلاـرـ يـدـىـنـ الغـانـ مـالـ يـنـىـنـىـكـ بـلىـنىـ هـاشـىـمـ آخـونـدـ
بـيلـانـ اـيـارـ دـىـمـ يـنـىـهـ سـوـزـ شـولـ كـهـ يـنـكـ كـلـكانـ كـىـزـ مـالـ دـىـنـ هـرـ قـسـمـيـدـىـنـ اوـنـ توـپـدـىـنـ
وـ ماـهـوـتـ نـىـنـىـكـ هـرـ قـسـمـيـدـىـنـ اوـنـ بشـ توـپـدـىـنـ يـنـهـ اوـرـوـسـ شـامـيـدـىـنـ بشـ صـنـدـوقـ
الـيـبـ حـسـابـيـ بـيلـانـ هـاشـىـمـ آخـونـفـهـ تـاـپـشـورـوـبـ بـرـسـهـ لـارـ يـخـشـىـ بـولـورـ اـيـرـدىـ بوـ
ماـلـ لـارـنـىـ هـمـ الـبـىـهـ اوـچـ آـيـلـيقـ وـعـدـهـ بـرـلـانـ سـاتـورـلـارـ والـسلامـ

سـنهـ ١٣٣٥ـ ماـھـ جـمـادـىـ الثـانـىـ نـىـنـىـكـ ٨ـىـ عبدـالـرـحـمانـ آخـونـدـ

١٤

مـذـكـورـ خـطـنـىـنـىـكـ اوـچـورـىـ

عبدـالـرـحـمانـ آخـونـدـ جـنـابـ لـارـ يـغـەـ

ملا حاجیدین

جناب لاری هاشیم آخوند بیلان ایبار کان پل و خط قولوم غه تکدی من هم
اوز لاری اول خطدا سالغاندیک مذکور مال لار نینک هر بریدین اون توپدین
هاشیم آخوند غه تاپشوروب بردیم لیکن ما هوت بیلان اوروس شامی حاضر
بازاردا یوق راق ایکان اینک اوچون ما هوت دین جمعی یکرماد توپ و شامدین
اوچ صندوق بردیم والسلام

سننه ۱۳۳۵ ماه جمادی الثاني نینک ۲۰ سی ملا حاجی

۱۵

شریعت آخوند لاری و باشقده اهله منصبکا برباد دور عان خط .
عزّت حرمت پناه و رفعت منزلات جایکاه
اعنی کرام القدر اعلم آخوند لو قوم رفع الله اقباله حضور سامی لار یغه .
کینه لاری قاسمی حاجی ملا تورسون بای صوفی نیاز چونک اهل محلمه دین
تبليغ تحیت اداسیدین سونکره عرض اول که لله الحمد والحمد بیز لار کا هر
توغرادین خاطر جمع لیق میسر دور جناب کرامی نینک وجود شریف لار یغی مو هم
اول کریم کارساز مسند عزّت ده برقرار ایلا ب سرفراز کو نین قیلغای آمین ثانیاً
واضح بولغای که التفات قیلیب محله میز نینک جامع مسجدیکا صابر آخوند و می امام

هم خطیب قیلیب ایبار کان ایدنلار بیز لار هم مع الممنونیت قبول قیلیب
امامتیلیک لوازمی نی تا پشور دوق انشاء الله اوز خدمتیده کچیلیک قیلمای یورتی
میز نینک اقار ماقیغه سبب بولور دیب منتدار لیق اظهار قیلیب بو رقعنی ارسال
قیلدوق السلام علیکم

سنه ١٣٣٤ ماه ربیع نینک ٩

١٦

عرض داشت (شريعه کا).

محکمه شرعیه کا

بولاق کول باشی محلمه سیدین توخته نیاز آخوند نینک عرضی توقوز اریغلیق
محمد توخته بای نینک او غلی توردى آخونددا و ثیقه لیق او توز چارك بغدادی و
او توز چارك قوناق حقیم بار ایدی حالا برادرغان وعده سیدین اوچ آی او توب
دور بهانه قیلیب توروب برکالی او نامايدور چینکراق توتسام جدل قیلادور
هر جتاً محکمه شرعیه کا الدوروب کلیب شريعه حکمیچه حقیم نی الدوروب بریش
لارینی امید قیلو ر من دیب تو تقاد عرض داشت

سنه ١٣٣٧ ماه شعبان نینک ٢٤

١٧

شریعت غە يىنە بىر عرض.

مەلکەمە شرعىيە كا

ينكى مەلکەدەن روزى آخوند يىنكى عرضى متوفى آتامىز ملا قادر حاجى يىنكى اوغلى رشيد بايدىن مەذ كور مەلکەدە بىر حويلى و قزىيل بويىدە اون سكىز چار كاليكىرى و باغى بىلان بىر حويلى بىز اىكى اوغول اوچ قىزغە ميراث تككالى بىر يىل بولغان ايدى حالا بىر توقاتلار يىم غە تكيمىشلىك حقييمى آيرىب بىرىنكلار ديسام او نامايدور مەرجمتا بەجىسب شرعى حقييمى آيرىب بىرىب تطبع نزاع قىليميشلارينى امىد قىماور من دىب توتقان عرض داشت

سنە ١٣٣١ ماھ ربىع الثانى يىنكى ٥ يى

يامنۇغە عرض.

التفاتلىق امبانغە

مېشار يوقارقى قاش توبىنىكى قاش كامرا قوم ارىق توقوز ارىق قتارلىق يورت لاردىن صابر ميراب يوسف ميراب اون اوچ يوز باشى رئيس امام مئۇذن و ھەچونكى پچىك فقرالارى يىنكى عرضى بو نوبىت دە سەرشاب مېشار يىنكى اغزىغە زاكو قويوب سويمىزنى تەكشاب الغالى عرض قىلىيپ زاكو قويغىالى يودن الىب چىقىپ ايدوک حالا

بو کون سر شاب نینك فقر الارى زاکو قويوب عن بولغان ايماس ديب عرض قيليمب
دور بيزلار زاکو قوياساق سويميز اصلا تنكشالمايدور امبان اوزلاري كوروب
سويميزني تنكشاب زاکو قويوب بر كالى التفات تيلايميز ديب توتقان عرض
مينك كوه نينك ٤ ونجي يلى ٥ نجى آى نينك ٨ يده

١٩

وثيقه خطى .

تايريخقه بر مينك اوچ يوز اوتوز الته ماھ محرم نينك يكرمه برى ايردى
من كه مناره محله سيدين روزى باقى باى نينك اوغلى نوروز آخوند دور من رسأ قد
كىندىم رنڭ قرا سقال اقرار شرعى قىلدىم بو جمله غە كىم يىنكى شەھرىيڭ موسى
باى نينك اوغلى يعقوب آخوندىن اوچ يوز اليك تىككاكا مديون دور من ثمن
مذكورنى طلب قىلغان وقتىدا بلا مناقشه ادا قىلور من ديب اوشبو قولىم نينك
راستلىقى اوچون وثيقه شرعىه تسلیم قىلدىم

حضرت المجلس محمد نياز باى لار شاهد دور

٢٠

ينه بر وثيقه خطى .

تايريخقه بر مينك اوچ يوز اوتوز بش ماھ صفر نينك توقوزى ايردى من كه

عمر آخوند ابن ابوبکر آخوند دورمن بو طریقه‌دا اقرار صریح معتبر شرعی
 قیلدیم که عثمان آخوند ولد عبدالرحمن آخونددین بش یوز تنه‌که پلاغه مدیون دور
 من ڻن مذکورني مدت بش آیدا بلا تاخیر یتکوزوب بریب ادا قیاورمن بیزلار
 شهر دین قاسم آخوند ولد هاشم آخوند و باقی آخوند ولد صمساق آخوندلار
 دور میز مذکور بش یوز تنه‌که کا بیزلار کفیل زر دور میز چان که او ز وقتیدا
 بر الماسه بیزلار برو مریز و ٹیقه غه کفیل ز رایک تو شتوک
 حضار مجلس ابراهیم آخوند اسکندر آخوندلار شاهد دور

ینه بر و ٹیقه .

تاً ریخنه بر مینک اوچ یوز او تو ز اوچ ماہ جمادی الاول نینک تورتی ایردی
 من که قوم اریقدین قاسم خواجه نینک او غلی ملا یونس دورمن اقرار شرعی قیلدیم
 بو جمله غه کیم شهر لیک سعید آخوند نینک او غلی تورسون آخونددین سکسن
 چارک بعد ایغه تورت یوز سکسن تنه‌که الیم مذکور بغدادی نی اورما وقتیدا
 او ز اولا غلاریم بیلان یتکوزوب بریب و ٹیقه منی تا پشوروب الورمن اکر
 وقتیدا بر مای حکومت یزیدین کشی چیقسه خدمتی نی او زوم برو بولدو م دیب
 او شبو سوزوم نینک راسته یقیغه بو خطنی بر دیم

حضرماجلس ملا موسى آخوند یونس آخوند قربان حاجيلار شاهددور

۲۲

وئيقه خطى.

تاڭىنچە بىرىنىڭ اوچ يوز او تۈز ئالىم ماه رجب نىنڭ بشى اىردى من كە یونس
 آخوند خىداڭى ولد آيوب آخوند دورمن بو طريقة دا اقراار صرىيھ معتمىر شرعى
 قىيلدىم كە قربان آخوند ولد نياز آخوندىن اون مىنڭ پشيق خشتغە مەديون
 دورمن مذكور اون مىنڭ خشتنى ايکى آى مىت دە تىاماً توكتىب بىرىپ ادا
 قىلماقچى بولۇم مذكور خشتغە يوز سرپل الماقچى بولوب حاضر يەتمىش بش
 سرپلنى قولومغە تاپشۇرۇب الدىم باقى يېكىمە بش سرپلنى خشتنى تىاماً
 يەتكۈزۈپ بىرىپ الور بولۇم بو سوزۇم خلاف بولماسون دىپ او ز تىلىم دىن
 وئيقە بىرىدىم

حضرماجلس عمر آخوند صاحب اوستە توردى آخوند لار شاهد دورلار

۲۳

رسىيد خطى.

تاڭىنچە بىرىنىڭ اوچ يوز او تۈز بش ماه محرم نىنڭ توقۇزى اىردى من كە
 كەرىم آخوند ولد رحيم آخوند دورمن بو طريقة دا اقراار صرىيھ معتمىر شرعى قىيلدىم

که عبد العزیز بای ولد عبدالرشید بای نینک زمّه سیده مال ساتقان سکسن سر
 پلوم بار ایدی مذکور پلومنی اوز وعده سیده تماماً بی باقی قولومغه یتکوزوب
 بردى تاپشوروب قبض تصریفیم غه الدیم مذکور موصوف نینک زمّه سیده مذکور
 پل باره سیدین حقیم قالمادی اوز مهردم بیلان خط رسید قیلیب برديم
 حضار المجلس قاسم بای هاشیم بایلار شاهد دور

۳۴

لادعوا خطی.

تا ریخنه بر مینک اوچ یوز او توز ایکی ماه رجب نینک اوون تورتی ایردی
 من که جیکده کولباشیدین روزی خواجه ابن سلطان بای دورمن بو نوع اقرار
 صریح قیلایم بو جمله غه کیم کهنه شهرلیک توردى بای نینک او غلی غفار چونکدا
 یوز الیک سر پلوم بار ایدی بر مادی دیب امیانغه عرض قیلغانیمدا امیان بیزلارنى
 شریعت کا بیوردی شریعت الدیدا مدعی علمیه مذکور منکر بولوب مندہ حق یوق
 دیب تورغاندا اهل صلاح دین بونچه کشی اراغه تو شوب صلح طریقی بیلان
 آتمیش سر پل الیک بردى من هم بو پل نی الیک راضی بولوب دعوايم دین او توم
 منینک مذکور غفار چونکدا جنس دنیا یقدین هیچ حق و ایلغاقیم قالمادی من
 بعد الیوم بو توغرادا دعوا قیلسام دعوايم باطل و نامسموع دور دیب او شبو نینک

راستليقيغه بو خطني برديم

حضرار المجلس موسى آخوند ناصر آخوندلار شاهد دور

٢٥

اجاره خطى.

تاڭيىنچە يېرىنىڭ اوچ يوز او تۈز بشن ماھ رمضاننىڭ يېرىمىسى ايردى
 من كە سوكت مەلەسىدەن ملا آخوندلىك او غلى عبد الله آخوند دور من اقرار
 شرعى قىلادىم بو جەملەغا كە مەذكور مەلەداكى بر دوكانىمنى تورت ايشىيكلەيك او يى
 بىلان قوشوب رەحىم باىنىڭ او غلى حاجى آخوندغا او ن بش سر بىلىدە بر يىل
 لىق اجارە كا قويىدوم بدل اجارەنىڭ سكىز سەرىنى نقد الدىم قالغان يىتە سەرىنى يىل
 تىعام بولغاندىن كېين الورمن معلوم مەدت تىعام بولغۇنچە او رىيدەن قوزغاماس و غىر
 اذىيت يېتكۈزماس و عمارتىنىڭ بىناسىيغە ضرر كاتور كودىيك بولماغان هەقانداغ
 ايشنى قىلسە منع قىلماس بولوب او شبۇ قوايمىنىڭ راستلىقيغه بو خطنى برديم
 حضرار المجلس عبد الباقى آخوند ملا صوفى چونك حسن خواجه لار كواه دور

٢٦

ينه براجاره خطى.

تاڭيىنچە برمىنىڭ اوچ يوز او تۈز بىر ماھ شوالىنىڭ يېرىمىدە التەسى ايردى

من که تمور محله سیدین قربان بای ابن ثابت خواجه دور من اقرار شرعی قیلادیم بو
 جمله غه کیم تراك کننیده کائن معلوم الحدود اوں بش چار کایک یریم و بر حوالیم
 باغی بیلان قوشوب شول کننده او لتور و غلوق احمد آخوند نینک او غلی شاکر
 آخوند غه او توز بش سر بدالیده بر یل لیق اجاره کا قویوب بدل اجاره نی تمامًا
 تا پشوروب الدیم دیب او شبو قوالیم نینک راستلیقیغه بو خطنی بردیم
 حضار المجلس نیاز آخوند زین الدین آخوند رحیم آخوند لار شاهد دور

۲۷

اجاره خطی.

تا ریخنه بر مینک اوچ یوز او توز تورت ماہ ربیع الاول نینک تو قوزی ایردی
 من که باقی بای ولد احمد بای دور من بو طریقه دا اقرار صریح معتمد شرعی قیلور من
 که قورغاندا کی بر حوالی یته ایشیکلایک اوی و حوالی صیحنه باع درخت مشمر و
 غیری مشمر لاری برله قوشوب میوه کوك منافع لارینی اسلام بايغه یکرمه سر
 کوشکا تو قوز آیلیق عقده اجاره قیلیب اوں سر پل نی نقد الدیم باقی اوں
 سرنی مدت تمام بولغاندا الور بولدوم وقت تمام بولغونچه من موجز باع سو
 سلیمانی او زوم خبر الیب مستأجر مذکور غه خر خشہ قیلماس بولدوم مستأجر
 مذکور هم باع درخت لاری نینک تنه سیکا و حوالی اسکنات لاریکا دخل زیان

يەكۆزماس بولدى يورت خەنیەلارىنى من موجراوزوم برور بولدوم دىب اوز
تىلىم دىن مۇھىر باستوروب تىسىك قىلىمې بىرىدىم
حضرىارالمجلس ابراهىم آخوند قاسىم چونك شاھىددورلار

٢٨

زمىن تفراقى اجاره خطى.

تاڭرىيىقە بىرىمىنك اوچ يۈز أو توپالقا ماه ذوالقعدىنىڭ القاھسى اىردى من كە
كامسا كەتىدىن زېيدە بى بى بىنەت اخلىت باى دورمن اقرار شرعى معتابر قىلدىم كە
مذكور كەنتداكى ايکىنجى سكىز مو يېرىمدىن اوچ مو يېرىپ اون تورت آيلىق
زمىن نىنىك تفراقىنى عبدالله خشىتچىغە يىكرەت تورت سىر پۇلغە ساتىيم زمىن نىنىك
تفراق پلىنى ئاماڭى باقى قولومغە تاپشۇرۇب الدىم مذكور يېرىنىڭ خەنیەلەمان ياساق
عشر او تون سەمان لوازمىنى او زوم برور بولدوم دىب اوز اقرارىمدىن بىكىم نىنىك
مۇھىرى بىرلە وئىقە بىرىدىم مذكور اوچ مو يېرىنىڭ كۈن چىقىشى قولومدا قالغان يېرىكە
متىصل فاصلە قېير كۈن يوروشى راھ عام كۈن او لە توروشى مستا جىز نىنىك يېرىكە متىصل
فاصلە اورك شەمالاً قولومدا قالغان يېرىكە متىصل فاصلە اورك شېپ اوچ مو حدود
ايچىداكى درختلار من موجرا قالور خالص زمىن تفراقىنى اون تورت آى مىدىت غچە
مستا جىز عبدالله خشىتچىغە عقدە اجارە قىلىمې بىرىدىم مذكور يېرىنىڭ از كال لارىنى

مسیتاً جر عبد الله خشته‌چی اوزی توزلا ب برادورغان بولغان دور
حضرار المجلس یوسف آخوند قادر آخوند سعید آخوندلار شاهد دور

۲۹

رهن خطی.

تاً ریخته بر مینک اوچ یوز او توز بر ماھ صفر نینک اون تورتی ایردی من
که چدر کنتیدین اسماعیل بای ولد یوسف خواجه دور من افرار شرعی قیلادیم بو
جمله‌غه کیم مذکور کنتده کائن اون یته مولوق یریمنی شهرلیک اسلام آخوند
نینک او غلی ملا قوتاوق آخوند غه یتمیش سر کا بیئع جایز مع الاذن بالاستفانه قیلیب
بردیم مدت بریلدا عن مذکورنی تاپشوروب بریب فک رهن قیلو رمن دیب او شبو
قولیم نینک راستلیقیغه بو و یقه‌نی بردیم معهود دیر نینک حد شرقی سید حاجی نینک
یریکا متصل فاصل قیر غرنی ملا یونس نینک با غیغه متصل فاصل اریق شمالی
ملا باقی نینک یریکا متصل تیر کان جنوبی راه عامغه متصل دور
حضرار المجلس امام عبد الباقی آخوند ملا صوفی چونک حسن خواجه‌لار

شاهد دور

۳۰

ینه بر رهن خطی.

تاً رينخقه بر مينك اوچ يوز او توز بش ماھ رجب يىنك سكىزى ايردى من كه
 تاش محله سيدىن صەمساڭ آخوند ولد خليل خلفت دورمن بو طريقة دا اقرار صريح
 معتبر شرعى قىلور من كه مذكور محله ده او توروغلوق اوى لارىمدىن سكىز
 ايشىكلىك اوى و حويلى صحنهسى يول روپىشى حدودلارى بىلان قوشوب بش
 يوز سر كوشكا سودا كىر عبدالله باى ولد قاسىم باى غە معَ الْأَذْنِ بِالْأَنْفَاعِ رهن قىلىيپ
 بىرىم بىيل مدت دين كين فَكِ رهن قىلىيپ الورمن مبادا مدت اىچىدە پىلىنى
 راستلاپ بىرالماسلام مىھونه اوى لارنى رايح الوقت ساتىپ پىلىنى الماق اوچون
 اوز اور نومدا عبدالله باىنى و كىل مطلق العنان قايم مقام نفس خود قىلىيپ خط
 پوجولارنى داين قولىغە تاپشوروب بىرېپ مکان مذكورنى تاپشوروب بىرىم
 حضار المجلس توردى چونك توخته آخوند شريف امام شاهددور لار

۱۰۱

زمين خطى.

تاً رينخقه بر مينك اوچ يوز او توز بر ماھ ربیع الاول يىنك اوئن اوچى ايردى
 من كه ۋىشاپقە تابع توڭىچى كىتىمىدىن يعقوب باى يىنك اوغلۇ محمد باقى دورمن
 اقرار شرعى قىلىيپ بو جمله غە كىم مذكور كەفتداكى قدىم قىعقبە سيدىن سو كىرادور
 غان اىكەنجى خوداكى توقوز مولوق يىرمى تابع درخت لارى بىلان قوشوب

هاشیم خواجە نینک او غلی تاش بايغە ايکی يوز آليک سر کا ساتىب خنيه کا بورلاپ
 بردیم ئۇنى تىاماً تاپشوروب الدیم اول زمیندە منىنک من كل الوجوه حق و
 تعلقىم قالمادى دىب او شبو قولىم نينک راستلىقى اوچون او شبو و شيقانى بردیم
 مذكور يرىنەنک حد شرقى يوسف آخوند و موسى آخوند لار نينک ملکىكى متصل
 فاصل زىكىش غربى سليم حاجى نينک ورثه لارى نينک حويلى سىغە متصل فاصل
 اريق شهالى قاسم باى نينک يرىكى بعضاً كول نينک لېيكى متصل فاصل تىركان جنوبي
 حلىمه آنچە نينک باعىغە متصل فاصل تام

حضر المجلس ملا فيض الله آخوند سپوركى آخوند مو من آخوند لار شاهد دور

۳۰۳

ئىنه بىزەن خىطى .

تاڭىنچە بىزەن ئىچىپ يۈز بىش ماھ ربىع الاوّل نينک يىكرمهسى ايردى
 من كە قورغان ايشىكدىن ابراهيم آخوند ولد اسكتندر باى دورمن بو طرىقەدا اقرار
 صريح معتبر شرعى قىلۇر من كە مذكور مەحەممەدە اتا ميراث بىش ايشىكلىك بىز
 حويلى صحىنەسى بىلان اسماعيل باى ولد اسىحق آخوندغە غېن غىرويدىن او توب
 بقيمت عدل رايىخ الوقت يىتە يۈز سر كوشقا ساتىب پلىنى تىاماً تو كاتىب بى باقى
 قبض تصرّفيم غە الدیم مذكور حويلى بارەسىدا جنس دنیالىق حقيم قالمادى رهن

ایماس وقف ایماس کین ایرته منینه ک او لادیم دین براو و یا بر غیری دعوا قیلسه شرع
 الیدا باطل و نامسحه مسحه بولسون دیب قاضی کرام لار نینک مُهرینی باستور و بخنیه کا
 بور لاب بردیم مذکور بیر نینک کون چیقیشی مدرسه نینک و قفیغه متصل فاصل اوق
 تام کون یوروشی قاسم حاجیم نینک ورثه لاری نینک او ییکا متصل بعضاً کریم آخوند
 بو یاقچی نینک او ییکا و بعضاً صمساق قصماپ نینک هو بیلی صحنه سیکا متصل فاصل تام
 کون او لتو رو شی کیپک بای نینک هو بیلی سیغه بعضاً راه خاص کو چه غه و بعضاً قادر
 اشپز نینک هو بیلی تامیغه و بعضاً عثمان آخوند نینک او ییکا متصل فاصله تام شهالی
 خدا بردى آخوند ورثه لاری نینک هو بیلی سیغه و بعضاً راه عامغه متصل فاصل بو
 ایدی صورت واقعه تحریر تاپتی

حضرات مجلس قاسم آخوند امام کریم آخوند موذین اسماعیل چونک لار

شاهد دور

رمم

وقف منافع خطی.

تاً ریخته بر مینک اوچ یوز او تو ز بش ما ه صخر نینک او نی ایردی من که
 اسماعیل آخوند ولد ابراهیم آخوند دور من بو طریقه دا اقرار صریح معتبر شرعی
 قیلدیم که مینکایق موصی آی کولدا کی بو غلبه لیق مو حسابیدا تورت مو اولاد

وقف يريم نينك اوں يل ایق منافع لارىنى حسن بايى ولد محمد بايغه قرق سر پلغه زمینى وقف اسکناتى مملکايىكلا ساتىم زمین مذكور غەھەر نە اسکنە قىلسە مشتري مذكور نينك كى دورمن مشتري مذكور اسکنە بارەسىدە دخل تعرضيم يوق دىب اوز تىليم دين بىك ويوز باشى نينك مۇھەرىنى باستور و بخنيد كابور لاب بردىم حدود اربعەسى كون چىقىشى كرم آخوند نينك يرىكا متصل فاصلە قىر كون يوروشى قادر آخوند ورثەلارى نينك يرىكا متصل فاصلە اورك كون اولتور وشى عبدالرّحيم آخوند نينك يرىكا متصل بعضاً حويىلە مسجد نينك و ققىغە متصل فاصلە ارىق شەمالاً عەمان آخوند نينك و بعضاً توردى آخوند نينك يرىكا متصل فاصلە تىركىن و بوايىدى كل فواصل الحدود تحرير تاپى و كان ذالك بحضور من العدول والثقات حضار المجلس عبد الله آخوند خاطب حليم آخوند امام سليم آخوند موذىن

شاهد دور

عزم

وكالت نامه.

تاڭرىيختە بىر مىئەك اوچ يوز او تۈز بش ماھ ذوالحجە نينك التەسى اىردىمى من كە توردى حاجى نينك اوغلۇ موسى حاجى دورمن اقرار صرىيغ قىلدىم بوجىلەغە كېيم ختنلىك صابر آخوند ابن عبد الرّسول آخوندداكى وثيقەلىق اوچ يوز سر پلۇمنى

اوز اور نومدا قبض استييفا قيمه ماق اوچون کاشغر ليق حسین آخوند ابن زين الدین حاجى نى و كىيل مطلق العنان قايم مقام نفس خود قيم ديم عند الاقرار پلنى اليب و شيقه نى تاپشورور عند الانكار حكمه شرعى كا مرافعه قيلور ديب او شبو نينك راستىلي يقيقىغە بو خطنى برديم

حضرار المجلس احمد آخوند سلمان آخوند شاهددور

١٢٥

زمين و كالت خطى .

تاڭىنچە بر مىنك اوچ يوز او توز بش ماھ صفر نينك بىرى ايردى من كە عظيم آخوند ولد ناصر آخوند دور من بو طريقة دا اقرار صريح معتمبر شرعى قيلور من كە يىنكى كىنتىدە تخميناً او ن چار كايىك زر خريد ملك ميراث يير و تعلق درخت لارى بىرلە رايىح الوقت ساتماق اوچون سليم آخوند ابن كريم آخوندى قايم مقام نفس خود و كىيل مختار قىلىپ زمين و شيقه لارىنى مذكور موصوف نينك قولىغە تاپشور دوم و كان ذالك بحضور من العدول والثقات

حضرار المجلس احمد آخوند قاسم آخوند حكيم آخوند صائم آخوند لار شاهددور

١٢٦

اجرت خط .

تاڭىخەقە بىرىنەك اوچ يوز اوتوز تورت ماھ ذوالقعدىنەك توقوزى ايردى
من كە شەھر اىچى آق او ردا حەمەسىدەن مۇھەممەد نىاز آخوند نىنەك او غلى توردى آخوند
دور من اقرار شرع قىلدىم بولىغە كېم او تاك بازارداكى توردى نىاز آخوند نىنەك
او غلى اسلام بايغە بىر آى يۇنى او توز كون يغاچىلىق ايش قىلىپ بىرماڭى بولدو
بىل اجرت بىر آىغە يىتە سر بولدى ئۇن نىنەك نصىفي نى حاضر قولومغە الدىم قالغانلىنى
كۈنلۈك حسابلاپ هەر هفتەدە الماقچى بولدو دىپ او شېو قولىم نىنەك راستلىقى
اوچون بولىخەقە بىر دىم

حىئارالمجلس قادر آخوند امین آخوند لار شاھىددور

۱۹۷

كرا خط.

تاڭىخەقە بىرىنەك اوچ يوز اوتوز بش ماھ محرىم نىنەك او ن سكىزى ايردى من كە
قولوغانغە تابع يىشىل كول كەنتىدىن ملا روزى ابن عيد باى دور من اقرار شرع قىلدىم
بوجملەغە كېم كەرىم آخوند ابن مۇھەممەد نىاز حاجى نىنەك او ن اط يو كىنى او شقەيت كۆزوب
بركالى كرا قىلدىم هەر براط نىنەك كراسى او ن بىر سىدىن او ن اط نىنەك كراسى بىر يوز او ن
سر بولدى نصىفي آلىك بش سىرنى نقد قولومغە الدىم باقى نصىفي نى يوكىنى يىتكۆزوب
برىپ آلور من اكىر يولدا بىر حادثە بىللان مالغە ضىرر نقصان يىتسە او ن منىنەك

زمهم کا دور دیب او شبو نینک راسته میقیغه بو خطنی تسلیم قیلادیم

حضرما مجلس طاهر حاجی ذاکر حاجی شاکر حاجی لار شاهد دور

۱۳۸

نیمه کار ایق خط.

تا ریخنه بر مینک اوچ یوز او تو ز بش شهر رجب نینک الته سی ایردی من که

توردی نیاز آخوند ولد ابراهیم آخوند دور من بو طریقه دا اقرار صریح معنبر

شرعی قیلور من که کریم آخوند نانبای ولد رحیم آخوند غه نیمه کار ایشلا ب بر ما کیم

اوچون آیدا بر سردین و عالک ایچما کیم نی مذکور کریم آخوند برادر غان بولوب دور من

هم هر آی ایشلا کان پلوم نی قولوم غه الیب مطیع فرمان بردار بولوب خدمتی نی بجا

کاتورادر غان بولوب او ز تیلیم دین بو خطنی تسلیم قیلادیم

حضرما مجلس موسی آخوند و عبد الله آخوند لار شاهد دور

۱۳۹

شرائیت نامه.

تا ریخنه بر مینک اوچ یوز او تو ز بش شهر صفر نینک الته سی ایردی

بیز که اهل تجارتار دین عبد الواحد بای محمد شریف بای او غلی و عبد العزیز بای

میرزا کریم جان او غلی دور میز بو طریقه دا عهد پیمان او ز رضا رغبتیمیز بیلان

باغلايدور ميز كه من عبد الواحد باي اليمك مينك تنهكه نقد پل و من عبد العزيز باي
اليمك مينك تنهكه نقد پل سالغان بيزايدكيميز نينك يوز مينك تنهكه پلي بولدي بيز ايکي
مييز شريکچيليك اختيار قيميليب مذكور پلغه خريد قيميليب بيع و شرالزو ميده کم
و کوسلاوق قيميلماي حتى المقدور سعي تلاش قيميليب بريمييز کاشغرا ينه بريمييز
اند بجاندا توروب ارسال مرسولدا سهولت قيميلماي و قتي نى او تکوزماي شريک
چيليك قيمور ميز حضرت تبارك و تعالى هر نرسه اتفاقع قيسسه انصافاً الور
بولدوق نصفانصف الور ميز مبادا بر نرسه ضرر بولسد ضررنى تناک تار تاميز مال
ينك كرا كيكيز شوينه ارغامچى قتار ليق چيقىم لارينى توپه سيده قويماقچى بولدوچ
خراجات حجره كراسىدين باشقاسى او ز زمه ميز كا بولور دىپ بر نچه اشرف اهل
تجار الديدا قلمىمىز بيلان او زمه روميزنى قيميليب شريکچيليك نينك ئەهد و پىمان
نامهسىنى قيلدوچ ايکيميز نينك او تراسىدا ياداشت قيميليندى والله مانقول شهيد
ايستان سيد حاجى سيد تراب حاجى سيد احمد شاه لار شاهد دور

1

شروع کیمیائی خط.

تاریخچه بر مینک اوچ یوز او تو ز بش شهر محرم الحرام بینک یکرمه سی ایردی
بیز لار که اوردا ایشیکی محله سیدین نانبایی ملاعثمان شریف بای او غلی و نانبایی

ملا نعمان ضریف بای او غلى دور میز بیز ایکیمیز شریک بولوب نانبايلیق
دو كانغه تورت مینك تنکه پل سالدوچ نیمکارو شاگرد چیقیمی نی او تون شاخ
نینك چیقیمی نی چیقاریب هر نرسه انتفاع قیلسه برابر الور بولدوچ دیب او ز
قولیمیز نینك راستلیقیغه شبو خطنی مهر قاضیلار برله قیلدوروب صاحب تکبیر
ملا صهمساق خلفتیم کا امانت تاپشوردوچ
حضرات مجلس امام ضریف آخوند موذین اسلام آخوندلار شاهد دور لار

۴۱

اعلام نامه.

محکمه عالیه دین اعلام و اعلان بوکه فلانی متوفی نینک اموال و اجنا اسلامی
بطريق لیلامی ساتیلا دور دوشنبه کونی ساعت اوں ایکیده تمام مشتریلار
حاسنر بولغايلار

۳۰ نومبر سنه ۱۹۱۶

۴۲

اشتهاهار.

اهل تجارت حکیم حاجی ابن عظیم حاجی نینک بیلیندوروپ چیقارغان اشتهاهار
نامه سی نینک او چوری کینه حکیم حاجی بو نوبت قالکوتا بومبای طرف لاریکا

بار يب اصل مرغوب مال لاردين اليپ كلديم كيز مال نينك هر قسميدين كخواب
 و طوار نينك هر رنك لاريدين دارو بارو چاي لار نينك افضلميدين تخته بند دارو
 لار نينك اولى جدواز نافه و سنبل طيب و معجو نلاردين معجوني ياقوتي بو طرف
 لارده موجود بولمايدورغان هر قسم معجو نلاردين جوهه لاردين هيج وقت هيج
 کشی احدی من الناس کاتورما کان نرسه لاردين اليپ کايب دور من چونک رسنه
 نينك اغزيدا الله دوکان همه دوکانلاردا مذکور مال لاردين چيقار ورميز مشترى
 محتاجلاردين کايب الغایلار برکت البائع والمشترى

سنة ١٣٣٥ صفر نينك يته سيمدين باشلاف والله متوكل الهادين

ایكىنجى جزء

لغت

ا

اسرار : ياشور ما غلېق ، سرّ لار	ابن : اوغۇل
اسكناست : اوی نىنك هەرنەسى مىثلاً	اتفاق : يراشما غلېق ، بىلاشما كالىك
تام توروس بوساغا وانداغ نرسەلار	اجناس : جنسەلار ، قىسم لار
اسكىنه : اوی نىنك بىر نەسى	احد قدىم : اوّلدىن بىر ، كەنەدە دىن بىر
اسن : ساق ، تىنج	احد من الناس : كېيىلار دىن بىر كىشى
اسئلىك : ساقلىق ، تىنجلەق	اذىت : ضرر ، زيان
اشتەھار : شەھرت بىر ما كالىك ، بىلەند ورما كالىك	اربعه : تورت
اشتىاق : آرزو ، ساغىنما غلېق	ارجىند : حرمەتلىك ، يىخشى
اشراف : او لوغىلار ، حرمەتلىك لار	ارسال : اىبارماك ، قويوب بىر ماك
اضطراب : بى اراملىق ، الدىر اشلىق	استفسار : سور ما غلېق
اظھار : اشكارا ، معاوم قىلىش	استىيغا : بى كىشى نىنك باشقە آدمدا بار پلى نى قوليغە تاپشۇرۇب الىب بولماق

التفات : چونك كشى اوز خوشلوقى
 و خواهىشى بولان چىكىراك كىرسە كا
 قىلغان يخشى ايش ، مىرىمت
 التماس : يالبارىش
 الحمد لله : خداغە شىكىر
 الحمد لله والمنه : التفات مىرىمتى
 اوچون خداغە شىكىر (بولغاى)
 العنان ياكە عنان : يوكان ويا نوختە
 تاسىمىسى ، جلاو ، تىزكىن
 الفاضل : اولوغ ، نهایت افضل
 المشتري ياكە مشتري : الا دورغان كشى
 الممنونيت ياكە ممنونيت : خوشلوق
 الناس ياكە ناس : كشى ، آدم
 امان : تىنج
 امن و امان : تىنج سلامت
 اموال : مال لار

اعنى : يعنى
 اعلام : بىلىندورما كايىك
 اعلان : هەمە خلققە بىلىندورما كايىك
 آفرىن : يراتقوچى
 آفرىن : او بدان ! يخشى بولدى !
 آفرىن دىعاك : دان كلاماڭ
 افزا : زىادە قىلادورغان
 افضل : يخشى ويا هەمدىن يخشى
 اقبال : بخت
 اقباله : انىنك بختى
 اقربا : يقين لار ، تو قانلار
 اقرار : اشكارا قىلما غلېق ، معلوم قىلما غلېق
 اقرار صريح معتبر شرعى قىلماق : شريعتنى
 اعتبار قىلېب اوچوق اقرار قىلماق
 البائع ياكە باائع ساتادورغان كشى
 البائع ياكە بايم بايم

با ادب سراسر : باشدین باشغچه یا که
 باشدین ایاققچه ادب برله ،
 تمام ادب برله
 بارکاه : اوردا
 باطل : یالغان ، بیکار ، بوزوق
 باعث : سبب
 باعث وجودوم : بارلیقیم نینک سببی
 باقی : قالادورغان
 بائع (بایع) : الا دورغان
 بجا : راست ، او ز جایدا
 بحسب شرعی : شریعت غه موافق
 بخت یار : بخت دوست
 بخلاف : خلاف برله یا که یالغان برله
 بدل : بر نه نینک اور نیغه بریلا دور
 غان نرسه ، بها
 بر قرار : محکم ، توختاغلیق

انتظار : ساقلاپ تور ماغلیق
 انتفاع : فائده
 انجمام : بر نه نینک نهایتی و یا بر ایش
 نینک آخری
 اندیشه : انسیز لیک برله اویلا ماغلیق
 ان شاء الله : اگر خدا خواهلا سه
 انصافاً : برابر
 اهل تجارت : الیب ساتقو چیلار ، تجارت
 قیلغو چیلار
 اهل صلاح : صلح قیلا دورغانلار
 اهل عیال : بلا بارقه
 اهلیه : خاتون
 ایلغاق : تار تادرغان ، الیب الا دورغان
ب
 با ادب : ادب برله

بيع : ساتماغمليق

بيع جايز : ساتماغمليق درست

بيع جايز مع الازن بالآتفاع : ساتماغمليق

درست فائده سيمكى اذن برييلكان

بيع و شرا : ساتماغمليق والماغمليق

ب

پدرانه : اتاليق

پريشان : ساچيلغان

پناه : يونالاكوچ

پوجو ياكه پونجو : خطای منصبداريدین

توختايدلغان خط

پيام : خبر

ت

تابع : برکيم يينك قوليدا بار ويما انكا

قايلادورغان نرسه

بركت البائع والمشتري : ساتقوچو و

الغوشىغه بركت (بولسون)

بطريق ليلام : ليلام طريقه سيدا

بعداليوم : بو كوندين كين

بقيمت : بهما بره

بقيمت عدل رايح الوقت : بو وقت يينك

بهاسى بره برابر

بلا تأخير : حيال سز

بلا مناقشه : جدل سز

بنا : أول

بنت : قيز

بهار : ياز

بهجهت : خوشلوق ، خوش صورت

بهجهت افزا : خوشلوقنى زياده

قىلادورغان

بيحد : حد سز

تعلق : بر کیم نینک قولیدا بار یا انکا

قاپلايدورغان نرسه

تمسک : مهر لوق خط

تن :
 تنه :
 { بدن

توا بعات : ياكه توابع تابع لار

تیر کان : چونکراق قیز

ث

ثانیاً : ایکننجی

ذر : میوه

عن : بهما

ج

جامع : جمع بولادورغان، چونک مسجد

جاودان : همیشه

تا خیر : حیال

تبارک : مبارک

تبیریک : مبارکلاما کاییک

تبیلیغ : یتكوزما کاییک

تجار : سودا کر لار

تحریر : پتو ما کاییک

تحییت : سلام قیلما غلیک

تخته بند دارو : طبیب لار ایشلاتادور

غان دارولار نینک همه سی

ترك : تاشلاما غلیق

سلیم : تا پشور ما غلیق

سلیمات : تا پشور لاغان پل و يا با شقه

نرسه لار ، سلام لار

تصرف : قولغه الماغلیق ، تصرفیم :

راوز خرجیم

تعطیل : توختای دورغان

حجره کرا : کرائیچیده	جايكاه : جاي
حد : احاطه (احاده)	جداليق : آيريلما غلبيق
حدود : حدلار، احاطه لار	جدوار : پارپي ديكان دارو
حرمت : عزّت	جمال : چرايليمغليق، صورت، يخشيليق
حصاد : اورما و قتي	جمال بهجهت افزا : يخشيليق خوشلوق
حصاد : اورما پچى	زياده قيلاق دورغان
حضرالمجلس : حاضر او لتورغانلار	جمله : همه سى، جمع
حضرت : اولوغ كرسه	جناب : حرمتليك كرسه
حضرت تبارك و تعالى : مبارك اولوغ	جنس : قسم، خيل
حضرت (خدا)	جنوب : كون يوروش طرفى
حضور : حاضر بولما غلبيق	جوهر : بر نرسه يينىك اصلى، بر
حفيظ : ساقلا غوچى	رسى يينىك يخشى سى
حمايت : ساقلاماغلبيق، اراغه كيرما كايمك	ح
حوادثات : خبرلار	
حويله : حويلى	
حادنه : واقعه	
حتى المقدور : كوج يينىك باريچه	

خ

خاص : يالغوز، الميشتور ولماغان

خاطر : كونكل

خاصص : طرفدار ليق قيمهايد ورغان

خراجات : خرجلار ؛ چيقيم لار

خرخشنه : قوللاق اغشيتاد ورغان كب

خرسند : خوش

خطيب : جمعه او قوغوچى، خطاب

او قوغوچى

خلاف : يالغان

خلق : خوى

ختىيە پادشاه ليق

خو : (خطاي لار زينلەك) دروجه (لارى)

خود : او زى

خويش : اوروغ توفان

ك

داخـل : كـيرـكـوـچـى

داعـمـاتـ : دـعاـقـيلـغـوـچـيلـارـ

دخلـ : زـيانـ

دخلـ تـعرـضـ : اـرـاغـهـ توـشـماـكـاـيكـ ،

ارـالـاشـمـاـغـلـيـقـ

دـرـ : مـرـوارـيدـ

درـكاـهـ : اوـرـداـ

درـيـغـ : ايـامـاـغـلـيـقـ ، غـمـ

ديـدارـ : كـورـوشـماـكـاـيكـ

ذ

ذـمـ : عـيـبـ قـوـيـاـغـلـيـقـ

ر

راـهـ : يولـپـيشـلىـكـ سـلـخـيـزـ

رضا: راضی، خوش

رغبت: خواهیش

رفع: کوتار ما کلیاک

رفعت: ایکیز، اولوغ بولما غامیق

رفیق: شریک، همراه

رقعه: خط

روز: کون

روزکار: کون او توش

روی: یوز

رهن یا که رهین: گرو

ریس یا که وئس: سردار، باشچی

ز

زاکو: توسانجی یغاچ

زرخرید: التونغه یعنی پلغه ساتایب

الادورغان نرسه

راه خاص: اوزی مانکادورغان يول

راه عام: همه کشیلار نینک يولی

رامیح الوقت: اوزو قتی نینک بهاسی، بازار نرخی

رب العالمین: عالم لار نینک پزورد کاری

ویا ایکاسی؟ ربیم: خداوندیم

رجا: امید

رسا: توز

رساقد: توزبوی

رسستکار: قوتولغان

رسید: یتکان

بر کشی باشقه کشیده بار

پلی نی تاپشوروب الغاندا

یاینه بر کشیدین پل ویا

رسید خط: بولک نرسه امامت الغاندا

تاپشوروب الدیم دیب

اقرار قیلیب بر کان خط

زمه : بويون ، گردان

زیکش : زی نی تار تادورغان اریق

س

سامی : اولوغ ، دانکلانغان ، ایکیز

سبب حیاتیم : تیریکلیکیم نینک سمبی

سبق : ایلکاری بولادورغان ، ملکتبده

اور کانسون دیپ بلاغه بربلا دورغان

ایش

ستیق : ساتما غلیق

سراسر : باشدین باشفچه ، باشدین

ایاغقچه ، تمام

سر افزار : باشی ایکیز

سعادت : بخت

سعی : تلاش ، کونکل قویوش

سلمه الله : خدا سلامت برسون

سنبل : بر قسم دارو

سنہ : یل

سو سل : تولا کلکان سو

سو نگره : کین

سهولت : بو شلوق ، سُستلوق

ش

شام : اخشم

شراكت : شریک چیلیک

شرعیه : شریعتیق

شرق : کون چیقیش طرفی

شریف : اولوغ ، عزیز ، مقدس

شفقت : امر اعلمیق

شکر کذار لیق : شکر ایتما غلیق

شهر : آی

شهر الحرام : مقدس یا که حرمتیم آی

ط

طلب : تیلاک

طیب : او بدان، پاک

ع

عافیت : ساقلمیق

عالی : ایکیز، او لوغ

عام : همه (خلق)

عدل : برابر، راست

عزّت : حرمت

عزیز : حرمتلیک

عرض داشت : عرض تو گام غلیق

عِفت پاکلیک، او زینی کنادین پاک

ساقلاماغلیق

عِقتلیق : پاک

ص

صاحب تکبیر : دعا قیملغو چی

صبح : تانکاتار وقت

صبح شام : ایرته اخشم

صبی، نار سیده او غول بلا

صحبت : مو نکداش

صحت : ساق

صحنه : او چوق حویلی

صحیح : درست

صریح : درست، توزوک

صونکره یا که سونکره : کین

ض

ضائیع : یتور کان، ییتکان، یوقالتفان

ضرر : زیان

عين : کوز

ع

غبن غرور دین او تماک : سو دادا ناحقیلیق

قیلمه اسلیق

غرب : کون او لتو رو ش طرفی

غمخوار : غم یکو چی

غیر یا که غیره : باشقه ، یات

غیرت : چینک کونکل لوک

ف

فارغ : آرام ، بیکار ، قوروق

فاصل آیریدورغان نشانه ، یانداش
فاصله

فاضل : زیاده لیک

فراموش : او نو تما غلیق

عقبه : (آخری) ، بو بت ، سو کیرا
دورغان جای

عقده اجاره : تو ختاغان اجاره

علی الدّوام : همیشه

عن : -- دین ، او توب تورغان

عنان : یو کان ویا نوخته یندک تاسماسی ،

جلاؤ

عنایت : مهر بانچیلیق

عند : برله ، بر کیم یندک (یانیدا ویا قولیدا ،

خیال

عند الاقرار : اقرار قیلغاندا

عند الانکار : انکار قیلغاندا

عنقریب : پات یقین

عهد : وعده قیلیشها غلیق

عهد پیان : تو ختایلغان کب یا وعده

عیال : بلا چقا

قدر دان : قدر بىلکوچى يعنى بىها بىلکوچى

قديم : كىرنه

قطع : كىسما كليلك

قول : سوز

ل

كارساز : ايش ياساغوچى

كاھ کاھ : بار بولغان

كain ياكه کائن : بار بولغان

كرام : يخشى، اولوغۇن

كرام القدر : اولوغۇن مرتبه ليمك

كرامي : اولوغۇلۇق

كريم : يخشى، سخى

كريم كارساز : يخشى و سخى ايش

قىلغۇچى

كفييل : بورون

فرزند : بىلا

فرمان : بىوروق

فرمان بردار : بىوروق امرنى كوتار كوچى

فضل : زياده ليمك ، بىر كىتلىك

فضل كرم : يخشى سخى، زياده سخى

التفاتليمق

فڭ : آير ياعالميق

فڭ رهن : كرو قويولغان نرسەنيدىك

تجيراتىپ الماقى

في الدارين : ايكي اوى ، ايكي عالم

في سبيل الله : خدانىدك يوليدا

ق

قاضى الحاجات : حاجت لارنى كىسكوچى

قايىم : اورا تورادورغان

قبض : قوله توئىغىلەميق

کفیل زر : پُلغه بورون

کل فو اصل الحدود : همه حد لار ، همه
تو ختا تیلغان حد لار

کمال : پوتون

کمترین : چیک لاری ، همه دین چیک
کم و کوسلوق : کم و قیسقه
کمینه : فقیر ، چیک

کندوم رنک : بغدادی رنسکی

کوشش : ایش ، تلاش قیلها غلیق

کونین : ایکی بار نرسه یا که ایکی عالم

ل

لزومی : لازم لیق

لطفاً : یخشیلیق ، امر اغليق حالت

لطیف : همه دین یخشی ، نازوک

لوازم : لازم لار

لیلام : خریدار نینک تیلا کانیکا
ساقا ماغلیق

ه

ماه : آی

مبارک : قوتلوق

متصل : تو تاش

متصل فاصل : ایکی نرسه نی آیریب

تورغان نرسه مثلّاً تام اریق یول

متوفی : او لکان

مشمر یا که مشمره : میوه لیک درخت

محادله : جدل

محافظت : ساقلا ماغلیق ، خبر الماغلیق

محاج : حاج تیلیک

محترم : حر متلیک

محرم : خاص ، ایشا نجیلیک

مر جتاً : رجم لیک حالت ده
 مر سول : ایبار یل کان
 مر غوب : خواه لاغان ، ینخشی کورونکان
 مُرّوتلیک : عزیز ، کنک کونکل لیک
 مر هونه : گرو قویو لغان نرسه
 مر زده : خوش خبر
 مسْتَأْجِر : اجاره کا الا دورغان کشی
 مسند : گرسی یا که یولانادورغان نرسه
 مشتا قانه : آرزو مند لیک
 مشتری : الا دورغان کشی ، خریدار
 مشرف : اولوغلانغان
 مشغول : ایشی بار ، بیکار تور مايدورغان ،
 برايش برله تور ماق
 مشفق : کونکلی یوم مشاق و ینخشی ،
 امراق ؟ دوست
 مصون : ساقلانغان

محرم اسرار : سرّلار کا خبردار ،
 ایشا نجیل لیک
 محکمه : حکم قیلا دورغان جای
 محکمه عالیه : ایکیز ویا اولوغ حکم
 قیلا دورغان جای
 مختار : اختیار قیلغوچی
 مخیرین : ایکی اختیار قیلغوچی
 مدت : وقت
 مدت مدید : او زون وقت
 مدعی : دعوا قیلغوچی
 مدعی علیه : او ستیکا دعوا قیلینغان کشی
 مدیون : قرضدار
 مذکور : حاضر دیکان نرسه ، حالاقی
 م RAFیعه : دعوا توکاتکالی باریشماغلیق ،
 دعوا کوتار ادورغان جای
 مر جمت : رجم

مکان : بر نه نینك جایی ، او لتور و غلوق
 جای
 مُلک : ساتیب الغان ير زمین
 منافع : فائدہ برادرغان نرسه لار
 مناقشه : جدل
 منقادار : يخشیلیق قیلینغان کرسه ،
 کور ساتکان التفات او چون خوش بولغان
 منزل : سفرده قونوب او تادورغان جای
 منزلت : او لوغ جای و يا او لوغ منصب
 منع : تو سما غلیق
 منکر : تانادورغان ، تانغان
 من گل الوجه : همه يوزدين ، هر
 طریقه : بیلان
 منبد : همیشه
 مو جر : اجاره قیلغوچى
 موجود : بار بولما غلیق ، حاضر

مطلق العنوان : همه جلا و تاسه لار یعنی
 همه اختیار قولیدا بار
 مطیع : اطاعت قیلا دورغان
 مع : بیلان
 مع الاذن بالانتفاع : فائدہ سیکا اذن بریلکان
 مع الممنو نیت : خوشلوق بیلان
 معتبر قیلماق : شریعت غه موافق قیلماق
 معجون : سوقولغان و خمیردیك
 المیشور ولغان دارو
 معروض : عرض
 معالوم الحدود : بیلینکان احاده لار ،
 حدّلار بیلینور
 معهد : کلاشکان ، بیلینکان ، عهد
 قیلینغان
 منهوم : او قالغان ، فهم قیلینغان
 مقام : جای ، تور ما غلیق

نصفانصف : تناک و برابر
 نعمت : خدا طرفیدین برييلكان انعام
 نفس : اووز ، خود
 نقد : حاضر پل
 نقصان : کم ، کم ليك
 نورعين : کوزنوري
 نوع : قسم ، خيل
 نياز : التماس قيمها علىق بره حاجت
 تىلاماك

نيم : يريم
 نيمكارليق : يريم ايشليق (شاگرد)

و

واصل : يتادورغان ، قوشولا دورغان
 واضح : اوچون ، بيليمندور كان
 وثيقه : محکم ، ايشانجىليك .

موصوف : صفتى بار نرسه ، دانكلانغان
 مونس : مو نكداشغۇچى
 ميراث : كشيدىن بلاalar يغە ياباشقە
 اوروغ توقاتلار يغە قالغان زمين پل
 مال ويا باشقە نرسه لار
 هيسىر : خدا طرفیدین او نكاي واسان
 قىليمىغان

ن

ناهل : نالايق ، بوزوق كشى
 ناس : كشى ، آدم
 نافه : كيak نينك كىندىكى ، ايپار
 نامسموع : انكلانغا دورغان
 نزاع : جدل
 نسييه ساتماق : وعده بىلان ساتماق
 نصف : يريم

ي

ياداشت : ياددا ساقلايدورغان
 يادشاد : ياد قىلىپ خوش قىلماق
 ياساق : كشى نىنك كىيده البانغه
 قاتىلا دورغان بىكار سوز مثلاً البان
 ياساق دىكان البان بولادور
 ياقوت : بر قسم قيمت تاش
 ينكلىغۇ : او خشاش
 يودن : حكم خطى
 يوم : كون

مدیونلوق خط
 وجود : بار بولما غلېق
 وقف : يىرنى خدانىنك يولىدا چىقارغان
 و كان ذالك بمحضر من العدول والثقات:
 بو خالص ايشان بجىلىك كواه لار نىنك
 حضور يدا قىليمىندى
 والله مان قول شهيد : بىز ايتقان نرسە كا
 خدا كواه دور
 و كىيل : او زى نىنك او رنىدا قو يولغان كشى
 و كىيل مطلق العنوان قائم مقام نفس خود :
 او زى نىنك او رنىدا تور غالى ھمە
 اختيارنى بر كان
 ولد : او غول

ھ

ھەمنىك : ياشى تىنك



